

Latvijas digitālais ainavu atlants

Latvijas digitālais ainavu atlants izstrādāts valsts pētījumu programmas projekta *“Ilgtspējīga zemes resursu un ainavu pārvaldība: izaicinājumu novērtējums, metodoloģiskie risinājumi un priekšlikumi”* ietvaros. Tas izstrādāts ar mērķi izveidot elektronisku vietni Latvijas ainavu raksturošanai un to novērtējuma rezultātu publicēšanai un sabiedrības izglītošanai. Ainavu atlants paredzēts plašai auditorijai – gan ainavu ekspertiem, plānotājiem un politikas veidotājiem, gan ikvienam plašākas sabiedrības pārstāvim. Tas ietver 4 galvenās tematiskās sadaļas:

- Iepazīsti ainavas – informatīvu un izglītojošu sadaļu par ainavām, to ietekmējošiem faktoriem un ainavu daudzveidīgo nozīmi;
- Ainavas kartēs – ainavu iedalījuma un raksturojuma telpisko informāciju;
- Ainavu stāsti – ainavu izmaiņas laika gaitā, pieejas dažādu ainavu uzturēšanā, kā arī ainavas sabiedrības skatījumā;
- Ainavu pārvaldība – informāciju par ainavu politiku, valsts mērogā izdalītām unikālām ainavām, kā arī sadarbību starptautiskā līmenī.

Ainavu atlanta sadaļa “Iepazīsti ainavas” ietver pamata teorētisko informāciju par dažādām ainavu koncepcijām, uztverēm un formālo ietvaru, par ainavu kultūrvēsturisko nozīmi, ainavu funkcionalitāti un nozīmi dabas daudzveidībā, kā arī par ainavas ietekmējošiem faktoriem. Šajā sadaļā iekļauta informācija arī par ainavu telpisko iedalījumu.

Ainavu atlanta karšu sadaļa veidota, balstoties uz dalījumu 3 ainavu telpiskajos līmeņos – ainavzemēs (1. līmenis – lielās ainaviskās vienības), ainavapvidos (2. līmenis – reģionālās ainavas) un ainavu areālos (3. līmenis – novadiem tipiskās ainavas). Sadaļā iekļautā kartogrāfiskā informācija ietver dažādus datus - dabas datus (piemēram, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas), fiziogēogrāfiskos datus, zemes seguma un lietojuma datus un to izmaiņas, ainavu vērtību datus (piem., kultūras pieminekļu datus) u.c., un līdz ar to sniedz iespēju vienlaicīgi skatīt dažādus ainavu veidojošos slāņus un elementus, kuri kopumā palīdz izprast ainavu raksturu un dažādību. Atsevišķi izdalīta apakšsadaļa par nacionālas nozīmes ainaviski vērtīgām teritorijām, kas īpaši koncentrējas uz Latvijas ainavu vērtībām un atspoguļo projekta ietvaros izdalītās 18 teritorijas ar nacionāli nozīmīgu un unikālu ainavu kopumu.

Atlanta sadaļa “Ainavu stāsti” primāri vērsta uz sabiedrības ieinteresēšanu un līdzdalības veicināšanu ainavu atlanta satura veidošanā. Tā ietver gan saistoši informatīvas apakšsadaļas par ainavu mantojumu un izmaiņām ainavā, par ainavu dizaina aspektiem, gan arī ainavu attēlojumu mākslinieku skatījumā. Ainavu stāstos iekļauta arī apakšsadaļa par projekta ietvaros veikto fotogrāfiju akciju “Mana unikālā Latvijas ainava”, kurā iedzīvotājiem bija iespēja fotogrāfiju veidā dalīties ar savu izpratni par unikālām ainavām un to vērtībām. Šajā sadaļā paredzēta vieta arī ainavu stāstu pievienošanai no katra Latvijas plānošanas reģiona ar mērķi veicināt plānošanas reģionu pārvaldes un iedzīvotāju ieinteresētību un iesaisti ainavu pārvaldībā.

Ainavu pārvaldības sadaļā piedāvāta informācija par normatīvo regulējumu ainavu aizsardzībā, pārvaldībā un plānošanā, kā arī nacionāla un Eiropas mēroga iniciatīvas ainavu vērtību apzināšanai, popularizēšanai un aizsardzībai.